

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 1158 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda xitoy va rossiya investitsiyalarining qiyosiy tahlili.....	20
Malikov Numonjon Kamalovich	
Raqamli texnologiyalarning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'siri	26
Sherzod Rajabov, Istora Abdusalomova	
Reducing inequality through human capital development: a comparative analysis of policies in the european union and uzbekistan	30
Iloxmonov Jaxongir Alisher o'g'li	
Hududiy raqamli infratuzilmaning xizmat ko'rsatish sektoriga ta'siri: samarqand viloyati misolida	39
Musinov Dilshod Sultanovich	
Ways to improve quality in hotels through digital technologies	44
N.A. Rakhmonova	
Проблемы и пути внедрения механизма налогового стимулирования центров инновационного роста нового узбекистана.....	48
Умаров Б. С.	
Влияние протекционистской политики на инвестиционные стратегии промышленных предприятий.....	55
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Fiskal siyosat tahlili: aholi bandligi; aholi daromadlari; soliqqa tortish.....	61
Isroilov Boxodir Ibragimovich, Navruzova Farog'at Abdihamid qizi	
Problems in entrepreneurial potential development: a comprehensive analysis of contemporary barriers and challenges	67
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Tijorat banklarida aholi omonatlarining jozibadorligini oshirishning metodologik asoslari va amaliy yo'nalishlari	73
Xakimov Zoxid Norbo'tayevich	
To'lov aylanmasining mohiyatini aniqlashda to'lov va to'lov oqimlarining roli.....	78
I.F.Sayfiddinov	
Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlovchi samarali soliq siyosati.....	83
Artikov Ne'matulla Abdusalamovich	
Youth, digital finance, and the gig economy in uzbekistan	86
Akmal Boymurodov	
Aktsiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilishda raqamli texnologiyalardan foydalanish masalalari	91
Xabibullaeva Shirinxon Tohir qizi	
В условиях трансформации обеспечение развитие образования и нуки в сфере подготовки управленческих кадров	98
Суюнов Дилмурод Холмурадович	
Ипотечное кредитование как инструмент социальной политики в узбекистане	104
Базарова Нигора Равшановна	
Kichik biznes subyektlari tomonidan hudud aholisi bandligini ta'minlashning ijtimoiy va iqtisodiy natijalari.....	110
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Kichik korxonalar istiqbolli hududlarda sanoat ishlab chiqarish holati dinamikasi.....	114
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
Banklarning aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari	118
Elbusinova Umida Khamidullaevna	

Ekologik omillar o'zgarishining dehqon xo'jaliklari yalpi hosiliga ta'siri	123
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
O'zbekiston tijorat banklarining yashil iqtisodiyotdagi o'rni	128
Eshev Furqat A'zamovich, Ibragimova Feruza Axtamovna, Jumanazarova Malika Baxtiyorovna, Raxmatova Mohina Dilmurod qizi	
Использование интеллектуальных технологий в процессе обслуживания клиентов банка	132
Хашимова Дилёра Пахритдиновна	
Innovatsion faoliyatning moliyaviy rag'batlantirish va boshqaruv samaradorligini belgilovchi omil va jihatlari.....	138
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Import tovarlari bo'yicha aksiz solig'ini undirishning nazariy asoslari.....	143
Abdurasulov Murodjon Bahrom o'g'li	
Роль цифровых валют центральных банков в модернизации платёжной инфраструктуры: мировой опыт и перспективы Узбекистана	150
Срожиддинова З.Х., Тухтасинова Д.Н.	
Tijorat banklarida chakana to'lov tizimlarini nazariy asosi.....	155
Sultonov Davronjon Rustam o'g'li	
Tikuv-trikotaj korxonalarida raqobatbardoshlikni oshirishda strategik menejmentning roli	161
Mamatraimov Islom Mamanazarovich	
Ta'lim, ekologiya va raqamlashtirish sohalarida bolalar va o'smirlar turizmini integratsiyalash: xalqaro tajribalar va O'zbekiston.....	170
Islomova Dilrabo Salomovna	
Iqtisodiy masalalarni matritsalar nazariyasi asosida modellashtirish va python dasturlash tilida yechish.....	175
Tojiyev Ilhom Ibraimovich, To'rayeva Feruza Dilmurodovna, Namozova Barchinoy G'ayrat qizi, Baxronova Zuhra Otaniyoz qizi	
Pul bozori barqarorligini ta'minlashda tijorat banklarida likvidlikni boshqarish samaradorligi	188
Sattorova Nasiba G'aniyoz qizi	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	192
Akbarjon Iminov	
Аутоиммунные поражения центральной нервной системы, возникающие после стрептококковой инфекции	198
Умарова Саодат Сулаймоновна, Нормакматов Бахтиёр Ботиралиевич	
Iqtisodiyotiga yo'naltirilgan investiyalar tahlili.....	204
Namozov Olim Botirovich	
Creating a favorable climate for investment in agriculture	209
U.I.Djumaniyazov, B.J.Mirzaev	
Davlat ishtirokidagi korxonalarni korporativ boshqaruvni xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	214
F.Djalilov	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy su'g'urta qilish xarajatlarini hisobi.....	222
Kuliboyev Azamat Shonazarovich	
O'zbekistonda bank operatsion xarajatlari buxgalteriya hisobi.....	227
Qurbonova Sitara Vahobjon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishning strategik yo'nalishlari.....	233
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
Пути обеспечения стабильного экономического роста в условиях перехода к зелёной экономике, совершенствования государственной экономической политики и повышения эффективности внедрения принципов цикличной экономики.....	237
Худайбергенова Адалат Негматуллаевна, Убайдуллаев Сирожиддин Жамшидович, Файзиёва Хамида	

Кудратовна, Эшбоев Миржалол Бахромович	
O'zbekiston sanoatining iqtisodiy holatini baholash	241
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari.....	247
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna	
Soliq tizimida soliq riskini baholash uslubiyoti.....	252
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
Budjetni rejalashtirish tizimida jismoniy shaxslar daromadlari bo'yicha prognozlashni takomillashtirishning metodologik asoslari	260
Babaev Shavkat Bayramovich	
Понятие и сущность денежного потока в системе финансового управления.....	267
Машарипова Шахло Адамбаевна	
Yashil mehmonxonalarda strategik tahlil metodologiyasi	274
Rasulova Nigora Yusupovna	
Цифровая трансформация: новые возможности и современные тенденции в управлении бизнесом и инвестициями.....	279
Баратова Динора Алишеровна	
Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatishning sifati va samaradorligini baholash.....	283
Ikromov Akbar Farxod o'g'li	
Модель внедрения open banking в Узбекистане: предложение на основе международного опыта и локальных особенностей.....	288
Камалов Шухрат Камалович, Аскарова Дилором Хожимуратовна, Баходиров Жасурбек Олёрбек ўғли, Маликов Шохрух Шокирович, Тенгелова Фарангиз Мажид кизи	
O'zbekistonda islom moliyasini joriy qilishning yo'llari	295
Ashurbayev Farrux Alisher o'g'li, Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
AQSH tajribasiga ko'ra eksportni iqtisodiy o'sishga tasiri	299
D.E.Qarshiev	
Iqtisodiyotni tartibga solish orqali aholi farovonligini oshirishning ahamiyati	304
Berdibekov A.	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi moliyaviy savodxonligini oshirishda inklyuziv molianing ahamiyati.....	308
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Problems of the financial mechanism influence for stable and inertial development of enterprises.....	313
Zaynalov Jakhongir Rasulovich, Alieva Susanna	
Tibbiyot turizmni rivojlantirish va uning salohiyatini iqtisodiy baholashning ilmiy va uslubiy asoslari	317
Vofaxojayeva Dilafruz Marufovna	
Turistik destinatsiyalar va raqamli marketing texnologiyalari orqali turizm barqarorligini transformatsiya qilish	322
Nurmuhammadxon Oppoqonov	
Kichik va o'rta biznes moliyaviy barqarorligining kambag'allikni kamaytirishdagi ahamiyati.....	327
Djamalov Xasan Numanjanovich	
Qoraqalpog'iston respublikasida turizmni rivojlantirishning tashkiliy va iqtisodiy salohiyatini baholash.....	335
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
O'zbekiston turizm sektorida tog' turizmining ulushi.....	343
Alimov Abduvakil Komil o'g'li	
O'zbekiston respublikasida investitsiya faoliyatini moliyaviy boshqarish va bunda xorij tajribasi.....	348
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	

Tadbirkorlik faoliyatini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning holati.....	354
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsiyalarni rivojlantirish strategiyasini tanlash va asoslash	358
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna	
O'zbekistonning xalqaro valyuta-moliya tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'nalishlari.....	362
Gulmurodova Marjona Olimjon qizi, Turg'unova Zohida Shavkat qizi, Umida Yuldasheva	
Jismoniy shaxslarning daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirish.....	367
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlari va qimmatli qog'ozlar bozori o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar	372
Berdaliyev Javohir Jahongir o'g'li	
Farg'ona viloyati mahallalarida tadbirkorlikni va hunarmadchilikni rivojlanishi holati tahlili	379
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
Проблемы охраны окружающей среды и формирования «зеленой экономики»	389
Ёдгорова Мухайё Шухратовна, Иминова Наргиза Акрамовна	
The evolution of passenger transport in uzbekistan and its impact on economic growth.....	392
Naubetova Ziyada Niyet kizi	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish xarajatlarining hisobi.....	397
Kuliboev Azamat Shonazarovich	
Jahon sug'urta amaliyotining O'zbekiston sug'urta bozorining rivojlanishiga ta'siri	402
Kuvatova Dinara Anvarovna	
Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati va ta'sir mexanizmlari	406
Abdullayev Zoxid Xolxo'jayevich	
Xaridorlar bilan hisob-kitoblar auditida moliyaviy tahlil usullarini qo'llash xususiyatlari.....	411
Saginbaev Sultanbek Turdibay o'g'li, Sultamuratov Qallibek	
The function and value of commercial banks in fostering capital market growth	416
Isakov Janabay Yakipbaevich	
Raqamli texnologiyalarning korxonalar risk boshqaruvidagi rolini swot tahlili orqali tadqiq etishning ahamiyati	427
Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li	
The state and development trends of business process auditing in joint-stock companies in uzbekistan.....	439
Utegenova Sarbinaz Turdimuratovna	
Mamlakatimizda amaldagi budjetlararo munosabatlarning tartibi hisobi, hamda uning ahamiyati	444
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li, Saydullayeva Zeboxon Shukrilla qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	462
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda so'nggi yillardagi oshib borayotgan ahamiyati	467
Bahodirova Mohigul	
Conceptual framework for boosting the financial and economic performance of investment projects in industrial enterprises.....	472
Sarriev Kahraman Ramatullaevich	
Bandlik va ayollar tadbirkorligi	477
Ibodullayeva M.S.	
Mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotini ekonometrik prognozlash.....	482
A'zamov Musurmon Axmadovich, Islomov Javohir	

Eksport siyosatini tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga ta'siri	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Aholini ish bilan ta'minlashda qishloq aholisini mehnat salohiyatidan foydalanish.....	492
Noiba Qodirova Maxmud qizi	
Yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda rasmiy bandlik va moliyaviy munosabatlarni rivojlantirish	497
Xalimbetov Farxad Bagibekovich, Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Analysis of touristic potential and capacity of ecotourism sites	501
Abdurakhmanova Akida Faizulla kizi	
Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarni moliyalashtirishni takomillashtirish.....	509
Salohiddinov Jaloliddin	
Infratuzilma va bozor infratuzilmasi tushunchalarining nazariy tavsifi	516
G'aniyev Botir Baxtiyorovich	
O'zbekiston va xorijiy davlatlarda aksiyadorlik jamiyatlarining qimmatli qog'ozlar orqali kapital yig'ish strategiyalari	520
Dilnozaxon Muxitdinova	
Iqtisodiy inqiroz paytida korxonalarda likvidlikni boshqarish strategiyalari	527
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Jabborova Sevinch Xusanovna	
O'zbekistonda islomiy mikromoliyaviy xizmatlar orqali ish bilan bandlikni oshirish istiqbollari	532
Mamatkulov Humoyun Bobir-ugli	
Textile enterprises and changing market conditions: integration of demand analysis, trend forecasting and strategic assortment management	536
Ikramova Nodira Burkhon kizi	
Aksiyadorlik korxonalari boshqaruv tizimida korporativ madaniyatni takomillashtirish	540
Umarkhodjaeva Muyassarhon Ganievna, Omanova Nargiza Rustam qizi	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobi va auditini takomillashtirish.....	548
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li	
Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotning real sektori korxonalariga kreditlar bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir ko'rsatishda markaziy banklarning qayta moliyalash stavkalarining rolini tahlil qilish	553
Jabbarov Eliboy, Abdullayeva Charos Abdullo qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlashda innovatsiyalarning roli va iqtisodiy samaradorligi	558
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Solohiddinov Nuriddin Sirojiddin o'g'li	
Sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish orqali chiqindilarni boshqarish muammosini bartaraf etish yo'llari	563
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li, Hamrokulov Ulug'bek Abdurahmatovich	
Korxonani samarali boshqarishni ta'minlash strategiyalari	567
D.Mutalova	
Masofaviy ta'lim platformalarining qiyosiy tahlili va funksional xususiyatlari.....	571
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Raqamli iqtisodiyotning jamiyat hayotiga ta'siri.....	577
Aripova Ziyoda Xayrullayevna, Nurmuxamedova Tursunoy Usmonovna	
Transportda turistik xizmatlarni boshqarish mexanizmini takomillashtirish.....	581
Tuychiyev Anvarjon Muxtorjonovich	
Ipak yo'lining tarixiy madaniy merosi va hunarmandchiligi: dolzarb muammolar va tadqiqot istiqbollari	584
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	
Eksport faoliyatini rag'batlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlarning roli.....	589
Umarkulov Kodirjon Maxamadinovich	

Elektron pul evolyutsiyasi.....	595
Marpatov Mavlonxon Dadashevich	
Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida sanoat korxonalarining roli.....	600
Nasullayeva Yoqutoy Nasim qizi	
O'zbekistonda turizm marketingi va raqobatbardoshligini oshirish	606
Ikramova Nasiba Axmadovna	
Kambag'allikni qisqartirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	610
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li	
Jamiyatda imkoniyati cheklanganlarning bandligini ta'minlashning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari.....	615
Tilavova Munisa Maxmudovna	
Moliyaviy matematika vositalarining O'zbekiston kredit tizimidagi qo'llanilishi.....	620
Shamsiyeva Nigora Rafiq qizi	
Ecological sustainability in tourism: regional practices and global reflections.....	626
Sayyora Safaeva	
Quyi amudaryo mintaqasida turli darajadagi destinasiyalararo ixtisoslashgan klasterlarni shakllantirish asoslari va ularning o'ziga xos jihatlari.....	631
Doschanov Tangirbergen, Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
Fine dining restoranlarida marketing strategiyalarining shakllanishi va mijoz jalb qilishda ularning ahamiyati.....	641
Jumaniyazova Sarvinov Mansur qizi	
Soliq to'lovchilarning majburiyatlari bajarilishini kontseptual asoslari va shartlari asoslari xususida.....	644
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
Davlat sektoridagi tashkilotlarda smetalar tuzish tartibi	651
Abdulaziz Norquchqorov Ziyadullayevich	
Качественное развитие рынка труда узбекистана.....	657
Мамадалиева Хафиза Холдаровна	
Kichik biznes subyektlarining aholi bandligini ta'minlash orqali kambag'allik darajasini pasaytirishdagi o'rni.....	664
Maxamadaliyev Boburbek Baxodir o'g'li	
Устойчивое развитие esg-менеджмента: от тренда к фундаментальной стратегии выживания и процветания.....	670
Собирова Нилуфар Бекпулат кизи	
Sirdaryo viloyatida investitsion faollikni oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi	676
Mamatqulova Muxlisa Komiljon qizi	
Qurilish loyihalarini moliyalashtirishning milliy va xalqaro tajribasi	681
Yashin Iboyev	
Xizmatlar sohasida innovatsion muhitni yaratishning dolzarb masalalari.....	687
Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov, Jamshid Abduxaliqovich Xolboyev	
Sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini boshqarishda tovar aylanmasi tahlili.....	692
Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda innovatsion faoliyatning moliyaviy va boshqaruv hisobini takomillashtirish masalalari	698
Xushvaqtova Nozanin Nurbek qizi	
Effect of processing on nutrients in tomato products.....	706
Ergasheva Muhabbat Komil kizi	
Asosiy vositalarni davomiy (uzluksiz) baholash.....	710
Kuziev Islom Nematovich, Raxmonov Xurshidbek Shavkat o'g'li	
Sun'iy intellekt: Markaziy banklarni qanday o'zgartirmoqda?	715
Shahboz Qozoqov Ortiqbaevich	

Kichik biznes subyektlarida tashkil etilgan baliqchilikka ixtisoslashgan xo'jaliklarning mamlakat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni.....	720
Vazirov Azamat Yoqubjonovich	
Korxonalarining marketing faoliyatini strategik rivojlantirish yo'nalishlari.....	725
Isokboeva Zilola Rustam qizi	
К целям повестки 2030: анализ экономических индикаторов узбекистана	728
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
Современное состояние исследований в области использования цифровых технологий в инвестиционной деятельности	734
Ирмухамедова М.Д.	
Tijorat banklarining raqamli transformatsiyasi jarayoni, uning imkoniyatlari va xavf-xatarlarini tahlil qilish.....	741
Eshqobilov Ahmat Jovliyevich	
Aholi sonining o'sishi va iqtisodiy infratuzilmaga yuklanish: hududiy tahlil	745
To'rayev Nurbek Baykulovich	
O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va boshqarishning hududiy rivojlantirish strategiyasi	751
Nuraliev Temurjon Erkinjon o'g'li	
O'zbekistonning zamonaviy korxona va tashkilotlarda boshqaruv masalalari	756
Ahtamova Mohigul Erkinovna	
Davlat tashkilotlarida ichki audit tuzilmalarini tashkil etishni rivojlantirish	761
Nasimov Fazliddin Sirojevich	
Yashil moliyalashtirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining roli: imkoniyatlar va xavflar tahlili	765
Isoqulova Munisxon Abdurasul qizi	
Критерии экологичности бренда: как измерить «зеленый» имидж?	769
Носирова Чарос	
Qishloq xo'jaligini innovatsion texnologiyalar asosida boshqarish	775
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
«O'ztransgaz» AJ faoliyatini 2024–2027 yillarga prognozlashtirishda ekonometrik modellar asosida tahlil	784
Sindorov Davlatbek Abdumajid o'g'li, Murodov Sardor Nurali o'g'li	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar.....	791
Mahmudov Otamurod Hoshimovich, Murtazova Sh.N.	
Xizmat ko'rsatish sohasida elektron tijoratni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	795
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
O'zbekiston chakana savdosi tizimi va uning rivojlanishi.....	806
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
Milliy iqtisodiyotni tartibga solishda davlatning o'rni va maqsadi	812
Amonov Mehriddin Oromiddinovich	
Investitsion faoliyatni amalga oshirishning xorij tajribasi va mamlakatimizda foydalanish istiqbollari.....	816
O'tamurodova Surayyo Shokirjon qizi	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda zamonaviy sifat menejmenti tizimining o'rni.....	822
Asadullina Nailya Ramilevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	829
Бегалиев Файзали Умаралиевич	
Sog'lomlashtirish turizmida ekologik va ijtimoiy ta'sirlarning sintezi	832
Naimov Saidjon Yusup o'g'li	

Kasbiy ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarni raqamli kompetensiyasini baholashning metodologik asoslari.....	835
Maxkamova Zuxra Tursunpulotovna	
Обзор по теме Современные системы управления возбуждение синхронных машин и перспективы их развития (Формирования законов управления).....	841
Алиев Абдор Мураткулович	
O'zbekistonda turizm va servis soxasida davalt- xususiy sheriklik mexanizmidan foydalanish istiqbollari.....	846
Mamayusupova Dilovarxon Begmatovna	
Tijorat banklarida operatsion risklarini baholash va boshqarish tizimini tashkil qilish	850
Jaxongir Rabbimov	
Tomorqa xo'jaliklari faoliyatini tahlil qilishda statistik modellar va metodlardan foydalanish yo'nalishlari.....	855
Turobov Sherzod Alisherovich	
Совершенствование порядка расчёта и взимания НДС в узбекистане: аналитический подход.....	860
Бисенбаев Шарьяр Куанишбай ули	
Mintaqaviy iqtisodiyotda inson kapitalini raqamli transformatsiyalash masalalari.....	864
Yusubboeva Dinora Quadrat qizi	
Sirdaryo viloyatining turizm imkoniyatlari va o'ziga xos turizm resurslari.....	875
Tursunova Gulmira Rabbonovna	
Samarqand viloyatida investitsion-innovatsion faollikni oshirish holati va investitsiyalarning tarkibiy xususiyatlari.....	883
Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbas Aslamjon o'g'li	
Global innovatsion indekslar va o'zbekiston: rivojlanish yo'nalishlari va bosqichlari	889
Bekmurodova Gavhar Adham qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvga raqamli texnologiyalarni joriy qilishning ilmiy-nazariy asoslariga qarashlar	895
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Xabibullayeva Shirinxon Toxir qizi	
Xalqaro standartlar asosida moliyaviy instrumentlar hisobini va auditini takomillashtirish.....	902
Nuraliyev Behzod Baxtiyor o'g'li	
Внедрение и адаптация исламского банкинга в экономике узбекистана	906
Б.Б.Ахмаджанов, М. С.Шукруллаева, Д.Р.Сафаева	
Kichik biznesning iqtisodiy o'sishni ta'minlashdagi ahamiyatini baholash uslubiyoti.....	911
Ermatov Akmaljon Adxamovich	
"Neyromarketing" asosida o'zbekiston turizm brendi tahlili	916
Narziqulov Elbek Farxod o'g'li	
Xalqaro bozorlarda zamonaviy marketing vositalaridan foydalanish	922
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar va ularning bank aktivlariga ta'siri.....	929
Saidov Bobir Jiyanboy o'g'li, Xolmuradov Musurmon Avlaqulovich	
Сущность и причины международных денежных переводов	936
Гимранова О. Б.	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda uzoq muddatli aktivlarning hisobi va auditini raqamli tvn texnologiyasi asosida takomillashtirish imkoniyatlari.....	941
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
Biologik aktivlarning tushunchasi: iqtisodiy mazmuni va mohiyati.....	948
Ziyayev Dilshodjon Salimjonovich	
Xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda iqtisodiy siyosatning roli: zamonaviy yondashuvlar.....	953
Xodjayev Jamshid Abduxakimovich	

Аналитический обзор: Развитие корпоративного управления в государственных корпорациях Узбекистана (2015–2025).....	958
Мамараджабов Фарход Бахтиярович	
O'zbekistonda transport infratuzilmasini rivojlantirish karidorlari	968
Nazriyev Umidjon Baxrillayevich	
Aylanma kapital bilan ishlashda samaradorlikni oshirish: korxona moliya siyosatini takomillashtirish yo'nalishlarida data science yondashuvlari	975
Khoshimov Doniyor, Kungratov Ilmurod Kuzibay o'g'li	
Davlat ulushi mavjud bo'lgan korxonalarda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda raqamli transformatsiyaning roli	982
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
Iqtisodiyotni raqamlashtirishda tijorat banklariga moliyaviy resurslarni jalb qilish metodologiyasini takomillashtirish	988
Hamrayev Obid Akhatovich	
Tibbiy xizmatlarda raqamli texnologiyalarni joriy etish va uning samaradorlikka ta'siri (xorijiy tajriba).....	993
Usmonova Vasila Botirovna	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarish amaliyoti tahlili.....	997
Akramova Nargiza Nutfillayevna	
Using integrated marketing communications (IMC) in business management	1002
Ziyayeva M.M.	
Xorijiy mamlakatlarda tibbiyot muassasalarini moliyalashtirish masalalari va ulardan o'zbekistonda foydalanish istiqbollari.....	1006
Jaxongirov Ilindorjon Jahongirjon o'g'li	
Davlat budjetining ijtimoiy sohani rivojlantirishdagi xarajatlarini samarali boshqarish yo'llari.....	1011
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li	
Mintaqada xalq hunarmandchiligida klasterlash va ekologik logistika modeli asosida savdo tizimini shakllantirish.....	1015
Norqobilova Feruza Abduhomidovna	
To'g'ri xarajatlar usuli va to'liq yutuvchi xarajatlar usuli tizimlarining afzalliklari va farqli jihatlari amaliy misolda.....	1019
Kholisa Kamoliddinovna Kuldosheva	
Investitsiyalarni innovatsiyalarga yo'naltirish bo'yicha xorij tajribasi	1024
Ayubov Ilyos Ilxomovich	
Важность разработки стратегических программ развития страны.....	1028
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Sanoat korxonasining raqamli transformatsiyasini baholash omillari va ko'rsatkichlari.....	1032
Kudaybergenov Azamat Shamuratovich	
Namangan viloyatida ijtimoiy turizm tadbirkorligini maqsadli boshqarish mexanizmi.....	1042
Yunusova Sohiba Abdumamidovna	
Evaluating the capital asset pricing model methodology in uzbekistan companies	1048
Bunyod Usmonov	
Aholini ish bilan bandligining yangi turlari va imkoniyatlari	1055
A.B. Khayitov	
Maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy ustun amaliyotlar va o'zbekiston ta'lim tizimida ularni qo'llash imkoniyatlari	1059
Mamura Tadjibayeva	
Sun'iy intellekt asosida matematik masalalarni yechish algoritmlari	1064
Oqnazarov To'liqin Jalilovich, Jo'rayev Mardon	
Global ta'lim makonida milliy tarbiyani rivojlantirish istiqbollari	1071
Sanaqulov Sardor Istamqulovich	

Bank xizmatlari sifati va bank daromadlariga ta'sir etuvchi omil sifatida personal faoliyatining o'rni.....	1075
Abdukaxarova Shoira Abduvahobovna	
Fond bozori raqamli iqtisodiyotda investitsiyalarni shakllantirish manbai sifatida.....	1079
Kamilova Sevara Anvarovna	
O'zbekistonda toza suv va sanitariyaning inson hayoti hamda iqtisodiy farovonlikka ta'siri: BRM-6 doirasida tahlil.....	1085
Xasanova Iroda Azizbek qizi	
Increasing the effectiveness of using marketing communications in the tourism services market.....	1090
Sobirjonov Asrorbek Sobitjon ugli	
Davlat xaridlari sohasini takomillashtirish istiqbollari.....	1095
Bazarov Nazirjon Sobirovich	
Xarajatlarning strategik boshqaruv hisobini xo'jalik yurituvchi subyektlarda takomillashtirish.....	1103
Xayitboeva Laylo Oybekovna	
Davlat moliyaviy nazorati tizimida tashqi audit: rivojlangan mamlakatlar amaliyoti.....	1109
Kuliyev Komil Shuxratovich, A.Astanovulov	
Moliyaviy instrumentlarni hisobga olishda biznes modelning ahamiyati va amaliy yondashuvlar.....	1114
Shanasirova Nodira Abdullayevna	
Tijorat banklarida risklarni boshqarishning ustuvor yo'nalishlari.....	1118
Tursunov Ilxom Toirovich	
Chakana va ulgurji savdo korxonalari faoliyatini rivojlanishiga tasir etuvchi omillarni baholash.....	1124
Yuldasheva Gulmira	
Managing tourism in fragile ecosystems: a case study approach.....	1128
Dilmurod Nasimov, Shahrizoda Sirojiddinova	
Tadbirkorlikni innovatsion-investitsion jihatdan baholash uslublari.....	1134
Fayziyev Shavkat Shaxobidinovich	
Зарубежный опыт развития инновационной деятельности предприятий энергетической отрасли.....	1141
Бегмуллаев Отабек Ирисалиевич	
Leveraging machine learning for big data analytics: a strategic overview.....	1148
Ismaylov Timur Kuanishbaevich, Kurbanbaev Bakhtiyar Bakhitovich, Orazbayev Aqilbay Jenisbay uli	
Ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosining dastlabki hisobini yuritilishi.....	1152
Isoqulov Fazliddin Shamsiddin o'g'li	

TA'LIM MUASSASALARIDA XARAJATLAR SMETASI IJROSINING DASTLABKI HISOBINI YURITILISHI

Isoqulov Fazliddin Shamsiddin o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

mustaqil izlanuvchisi,

e-mail: FIsoqulov@TK.mf.uz

Annotatsiya: Mazkur maqolada oliy ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosining dastlabki hisobini yuritish tartibini takomillashtirish bo'yicha olib borilgan izlanishlar yoritilgan. Unda oliy ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosini tuzish va tasdiqlash, shuningdek, dastlabki hisobni yuritishning nazariy asoslari va amaliy holati tahlil qilinib, mavjud muammolar aniqlangan. Ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosini nazorat qilishda dastlabki hisob yuritishning o'рни va ahamiyati asoslab berilgan. Smetaviy rejalashtirish, xarajat turlarini aniq belgilash, moliyaviy intizomga rioya etish hamda xarajatlarni belgilangan limitlar doirasida amalga oshirishda dastlabki hisobning vositaviy roli tahlil qilingan. Amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar asosida dastlabki hisob yuritish tartibi, buxgalteriya hujjatlari bilan o'zaro bog'liqligi va ichki moliyaviy nazorat mexanizmlari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, xarajatlar smetasi ijrosining dastlabki hisobini takomillashtirishga doir ilmiy-amaliy taklif va tavsiyalar berilgan.

Kaliit so'zlar: oliy ta'lim muassasalari, moliya yili, xarajatlar, xarajatlar smetasi, xarajatlar moddasi, daromadlar, daromadlar va xarajatlar smetasi, UzASBO dasturiy majmuasi, dastlabki hisob, moliyaviy intizom, buxgalteriya hujjatlari, smetaviy rejalashtirish, byudjet mablag'lari, ichki nazorat, moliyaviy hisobot.

Abstract: This article presents research aimed at improving the procedure for maintaining preliminary accounting of expenditure budget execution in higher educational institutions. It examines the theoretical foundations and practical aspects of preparing, approving, and managing budget execution, as well as identifying existing challenges. The role and importance of preliminary accounting in controlling budget execution are substantiated. The intermediary role of preliminary accounting in budget planning, clarification of expenditure categories, adherence to financial discipline, and implementation of expenditures within set limits are analyzed. The procedures for maintaining accounting based on current legal regulations, the connection with accounting documents, and internal financial control mechanisms are also reviewed. Finally, scientific and practical recommendations are proposed for improving the preliminary accounting of expenditure budget execution.

Key words: higher education institutions, fiscal year, expenditures, expenditure budget, expenditure items, revenues, revenue and expenditure budget, UzASBO software, preliminary accounting, financial discipline, accounting documents, budget planning, budget funds, internal control, financial reporting.

Аннотация: В статье представлены исследования, направленные на совершенствование порядка ведения предварительного учета исполнения сметы расходов в высших учебных заведениях. Рассмотрены теоретические основы и практические аспекты составления, утверждения и ведения учета исполнения сметы расходов, а также выявлены существующие проблемы. Обоснована роль и значение предварительного учета в контроле исполнения сметы расходов в образовательных учреждениях. Проанализированы посредническая роль предварительного учета в бюджетном планировании, классификация видов расходов, соблюдение финансовой дисциплины и выполнение расходов в пределах установленных лимитов. Изучены нормы действующих нормативно-правовых актов, порядок ведения учета, взаимосвязь с бухгалтерскими документами и механизмами внутреннего финансового контроля. В завершение предложены научно-практические рекомендации по совершенствованию учета исполнения сметы расходов.

Ключевые слова: высшие учебные заведения, финансовый год, расходы, смета расходов, статьи расходов, доходы, смета доходов и расходов, UzASBO, предварительный учет, финансовая дисциплина, бухгалтерские документы, бюджетное планирование, бюджетные средства, внутренний контроль, финансовая отчетность.

KIRISH

Ta'lim muassasalari faoliyatining samaradorligini ta'minlashda moliyaviy mablag'lardan oqilona va maqsadli foydalanish muhim ahamiyatga ega. Xususan, byudjetdan ajratilgan mablag'larning maqsadli ishlatilishini ta'minlashda xarajatlar smetasining to'g'ri shakllantirilishi va uning ijrosi ustidan tizimli nazorat o'rnatilishi zarur. Bu jarayonda dastlabki hisob yuritish mexanizmlari ta'lim muassasasining moliyaviy intizomini mustahkamlash, ortiqcha yoki maqsadsiz xarajatlarning oldini olish, shuningdek, aniq va asosli moliyaviy hisobotlarni tayyorlashda asosiy vositalardan biri hisoblanadi.

Dastlabki hisob — bu smeta asosida amalga oshirilayotgan har bir xarajatni puxta hujjatlashtirish, tasdiqlash va nazorat qilish bosqichidir. Mazkur jarayonning to'g'ri yo'lga qo'yilishi ta'lim muassasasining moliyaviy barqarorligiga xizmat qiladi. Shu bois, xarajatlar smetasining ijrosini nazorat qilishda dastlabki hisob yuritishning tashkiliy va uslubiy jihatlarini chuqur o'rganish, mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish dolzarb hisoblanadi.

Ushbu maqolada aynan shu masalaga e'tibor qaratilib, ta'lim tashkilotlarida xarajatlar smetasi ijrosining dastlabki hisobini yuritish tartibi, me'yoriy asoslari, amaliy muammolari va takomillashtirish yo'nalishlari tahlil qilinadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasida masalaning dolzarbligi alohida ta'kidlandi: "Har bir deputat o'zining okrugidagi byudjet hisobidan bo'layotgan qurilishlar, yo'llarni har oyda borib ko'rsa, buyurtmachi va pudratchidan sifatni talab qilsa, bilasizlarmi, ahvol qanday o'zgaradi? Byudjet xarajatlari, aholi va tadbirkorlar oldidagi majburiyatlarimizni qisqartirmagan holda, biznesga soliq yukini kamaytirish bo'yicha ishlarni davom ettiramiz".

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qaroriga muvofiq, ta'lim sohasidagi kadrlar salohiyatini oshirish, ta'lim tashkilotlarida o'quv jarayonlari va xizmatlar ko'rsatishni yangi tamoyillar asosida tashkil etish, ta'lim xizmatlari sifatini xalqaro standartlar darajasiga olib chiqish, islohotlarni yanada jadallashtirish maqsadida davlat muassasasi shaklida "Ta'lim sohasidagi loyihalar markazi" loyiha ofisi tashkil etildi.

Mamlakatimiz byudjet tashkilotlarida xarajatlar smetasi O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti xarajatlarining iqtisodiy tasnifiga muvofiq xarajatlar guruhlar bo'yicha, to'rt guruh xarajatlarining to'liq yoyilmasi va hisob-kitoblarni o'z ichiga olgan ilova bilan birgalikda me'yoriy shaklda tuziladi.

Xarajatlar smetasi va shtatlar jadvalini ro'yxatdan o'tkazish, ularga o'zgartirishlar kiritish hamda xarajatlar smetasi ijrosi bo'yicha hisob-kitob va hisobotlar qonunchilikda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosining nazoratini ta'minlash va moliyaviy intizomni kuchaytirishda dastlabki hisob yuritish tizimi muhim vosita hisoblanadi. Mazkur yo'nalishda olib borilgan ilmiy tadqiqotlar va normativ-huquqiy manbalar buxgalteriya amaliyotining mazmuni va uslubiy asoslarini yoritib beradi.

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi tomonidan tasdiqlangan "Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini yuritish bo'yicha uslubiy ko'rsatma" (2023-yil) esa ta'lim muassasalarida amalda qo'llanilayotgan hisob siyosatining asosiy tarkibiy qismlarini belgilaydi. Ushbu hujjatda asosiy vositalar, moddiy boyliklar, ish haqi, xizmatlar va grant mablag'lari hisobining yuritilish tartibi alohida ko'rsatilgan.

Mazkur uslubiy ko'rsatmaga ko'ra, har bir xarajat amalga oshirilishidan avval dastlabki tahlil va hujjatlashtirish ishlari bajarilishi lozim. Bunda xarajatlar quyidagi hujjatlar asosida rasmiylashtiriladi:

xarid (buyurtma) arizasi;

smetadagi tegishli band bo'yicha limit mavjudligi haqida ma'lumot;

ta'minotchi bilan tuzilgan shartnoma (agar mavjud bo'lsa);

ichki rozilik (direktor, buxgalter, moliyachi imzosi).

Ushbu hujjatlar asosida xarajatlar buxgalteriya hisobida aks ettiriladi va moliyaviy hisobotlarda ko'rsatiladi. (1-jadval)

1-jadval. Uslubiy ko'rsatmaga asosan namunaviy tahlil (shartli ma'lumotlar asosida)¹

Yo'nalish nomi	Smetada ko'rsatilgan miqdor (mln so'm)	Amalga oshirilgan xarajat (mln so'm)	Tafvut (±)	Izoh
Ish haqi	350.0	348.5	-1.5	Normativga muvofiq
Kommunal xizmatlar	70.0	75.2	+5.2	Limitdan oshgan

1 Muallif ishlanmasi

O'quv materiallari xarajatlari	45.0	43.0	-2.0	Tejash amalga oshirilgan
Xo'jalik xarajatlari	60.0	61.5	+1.5	Rejalashtirilmagan xarid
Kapital xarajatlar	100.0	98.7	-1.3	Raqamli texnika xaridi kechiktirildi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti olimlari, jumladan, M.A. Tursunov va B.A. Xasanovlarning ilmiy ishlarida ta'lim sohasida buxgalteriya hisobi yuritishning nazariy asoslari, shuningdek, amaliy muammolari tahlil qilingan. Mualliflar davlat moliyasining shaffofligi va samaradorligini oshirishda buxgalteriya hisobotlarining to'g'riligini ta'minlash muhimligini ta'kidlaydilar.

Xorijiy adabiyotlarda, masalan, P. Collier tomonidan 2016-yilda yozilgan "Accounting for Public Sector Entities" asarida davlatga qarashli ta'lim muassasalarida hisob yuritishda javobgarlik, manfaatdorlik va audit mexanizmlarining tutgan o'rnini keng yoritilgan. Muallif buxgalteriya hisobini nafaqat moliyaviy hisobot vositasi, balki boshqaruv qarorlarini qo'llab-quvvatlovchi instrument sifatida tahlil qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada turli tahlil usullari, jumladan taqqoslash, tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, guruhlash kabi usullar keng qo'llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR MUHOKAMASI

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamda O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi har yili kelgusi moliya yili uchun budjet mablag'lari hisobidan moliyalashtiriladigan respublika oliy ta'lim muassasalarining guruhlariga bo'yicha bir talabani o'qitish xarajatlarning bazaviy normativlarini tasdiqlaydilar. Bir talabani o'qitish uchun joriy xarajatlarning bazaviy normativlarini aniqlashda oliy ta'lim muassasalari, talabalarni tayyorlashning asosiy yo'nalishiga ko'ra, to'qqizta guruhga bo'linadi. (2-jadval)

2-jadval. "Smeta" atamasiga iqtisodiy adabiyotlarda keltirilgan ta'riflarning qiyosiy tavsifi

Asarning manbasi	Keltirilgan ta'riflar
Borisov A.V. <i>Bolshoy ekonomicheskij slovar.</i> M., 2000-yil, 220-bet.	Smeta – tashkilot yoki muassasani moliyalashtirish uchun kutilayotgan daromadlar va xarajatlarni hisob-kitob qilishda foydalaniladigan pul mablag'larining tushumi va sarflanishini buxgalteriya hisobida aks ettiruvchi hujjatdir. Smeta moliyaviy rejaning eng oddiy shaklidir.
Azrilyan A.N. <i>Bolshoy ekonomicheskij slovar.</i> M., 2002-yil, 140-bet.	Budjet tashkilotining smetasi – davlat budjetidan moliyalashtiriladigan noishlab chiqarish tashkiloti yoki muassasasini moliyalashtirish uchun asosiy reja hujjatidir. U muassasaning barcha xarajatlari hajmi, maqsadli yo'nalishi va kvartallar bo'yicha taqsimotini belgilaydi.
Malyarevskiy Yu.D.; Saxartseva I.I. <i>Byudjetnyy uchët.</i> X., 2003-yil; K., 2007-yil.	Budjet tashkilotining smetasi – asosiy reja hujjati bo'lib, u tashkilotning funksiyalarini amalga oshirish uchun mablag'lar hajmi va yo'nalishini ko'rsatgan holda daromad va xarajatlarni amalga oshirishga kafolat beradi.
Baybusinov M.Z. "Xarajatlar smetasi tuzishning ba'zi masalalari"	Smeta – barcha boshqaruv qarorlarini aks ettiradi, xizmat ko'rsatish (ish bajarish) va ularni sotish hajmini oqilona hisoblab chiqadi, xarajatlar va resurslarni iqtisodiy baholaydi hamda tashkilotning yakuniy natijalarini hisobga olib boradi.
Pardayev A.X., Pardayev B.X. <i>Boshqaruv hisobi.</i> T.: G'afur G'ulom nomidagi NMII, 2008-yil, 107-bet.	Iqtisodiy adabiyotlarda budjet ko'pincha reja sifatida ifodalanib, u miqdoriy (ko'pincha pul) ko'rsatkichlarda va ma'lum bir muddatga (asosan bir yilga) tuziladi.
Pardayev A.X., Pardayeva Z.A. <i>Boshqaruv hisobi.</i> Darslik – T.: "Tafakkur" nashriyoti, 2014-yil, 396-bet.	Budjet haqida gap ketganda, ko'pchilik korxona rahbarlari uni faqat davlat moliyasi bilan bog'lab tushunishadi. Biroq zamonaviy boshqaruvda budjet – bu korxona va tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil qilish va yuritish vositasi sifatida qaralishi lozim.
I. Norqulov, O. Maxmudov. <i>Iqtisodiyot atamalarining izohli lug'ati.</i> T.: "Sahhof" nashriyoti, 2022-yil, 424-bet.	Smeta – bu: 1) Qurilish, montaj ishlari va uskunalar xaridiga ketgan mehnat, material va pul xarajatlari miqdorini ko'rsatadigan hujjat; 2) Moliyaviy rejalarning bir turi bo'lib, asosan xarajatlar aks ettiriladi.
Muallif taklifi:	Smeta – bu oliy ta'lim muassasasi faoliyatini moliyalashtirish maqsadida, bir moliya yili uchun choraklar kesimida daromadlar va xarajatlar smetasini hamda shtatlar jadvalini amaldagi qonunchilikka muvofiq tuzish jarayonidir.

Manba: Muallif ishlanmasi.

Budjet tashkilotlarida smeta tuzish amaliyoti tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston Respublikasi Budjet kodeksining 18-bobi — "Xarajatlar smetalari va shtat jadvallari tuzish hamda tasdiqlash, ularni ro'yxatdan o'tkazish tartibi"ning 102-moddasi — "Budjet tashkilotlari va budjet mablag'lari oluvchilarning xarajatlar smetalari tuzish"da xarajatlar smetalari budjet tashkilotlari va budjet mablag'lari oluvchilar tomonidan yil oylari bo'yicha taqsimlangan holda: xarajatlarning birinchi – uchinchi guruhlar bo'yicha xarajat moddalariga ajratilib, xarajatlarning to'rtinchi guruhi bo'yicha esa xarajat moddalariga ajratilmagan holda tuzilishi belgilab qo'yilgan.

Shunga qaramasdan, oliy ta'lim tizimida xarajatlarning uchinchi guruhi bo'yicha markazlashtirilgan moliyalashtirish amaliyoti saqlanib qolayotganligi sababli mazkur moddaning to'liq ijrosi ta'minlanmayapti.

Ta'lim tizimini xalqaro standartlar asosida innovatsion rivojlantirish maqsadida xarajatlar smetasining III-guruhidagi "Kapital qo'yilmalar" xarajatlarini amalga oshirishda budjet tashkilotlariga moliyaviy mustaqillik berish zarurligi asoslandi.

Hozirgi paytda budjet tashkilotlari tomonidan joriy va kapital ta'mirlash hamda kapital qurilish jarayonlarida Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi, G'aznachilik organlari va tijorat banklari o'rtasida uzoq va murakkab jarayonlardan o'tishga to'g'ri kelmoqda.

Daromadlar va xarajatlar smetasini tuzishning me'yoriy asoslari "Budjet tashkilotlari va budjet mablag'lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallari tuzish, tasdiqlash va ro'yxatdan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizomda batafsil bayon etilgan.

Shuningdek, kapital qo'yilmalar rejasi va dasturi oliy ta'lim muassasasi Kengashi va Kuzatuv kengashi qarori bilan bir yil oldin tasdiqlansa, va ushbu xarajatlar tender asosida amalga oshirilib, qat'iy moliyaviy nazoratga olingan taqdirda, budjet tashkilotlarini zamonaviy innovatsion texnologiyalar bilan ta'minlash uchun qulay sharoit yaratilgan bo'lar edi.

Ta'lim tizimidagi budjet muassasalari buxgalteriya hisobida tashkilot tasarrufidagi mablag'lar va ularning manbalari harakati bilan bog'liq o'zgarishlar aks ettiriladi hamda tashkilotning daromadlar va xarajatlar smetalari ijrosi aniqlanadi.

Buxgalteriya hisobining boshqa obyektlari kabi, budjet tashkilotlarida ham buxgalteriya hisobining asosiy talablaridan biri — sodir etilgan har bir xo'jalik muomalasi bo'yicha dastlabki hujjatlarni o'z vaqtida rasmiylashtirish hisoblanadi.

Budjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobining o'ziga xos obyektlari quyidagilardan iborat: nomoliyaviy aktivlar, moliyaviy aktivlar, debitorlik va kreditorlik qarzlari, moliyaviy natijalar hamda ularning harakati bilan bog'liq xo'jalik muomalalari.

Xarajatlar hajmining guruhlar va paragraflari bo'yicha o'zgartirish kiritish vakolati O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligiga tegishlidir.

Ajratilgan mablag'larni tegishli paragraflar va guruhlar bo'yicha tayinlanishiga qarab to'g'ri sarflash uchun budjet tashkilotlari rahbarlari va bosh buxgalterlari bevosita javobgardirlar.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining xatiga binoan, Moliya vazirining 2018-yil 10-sentabrdagi 125-son buyrug'i bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Budjet hisobining 2-sonli standarti — "Yagona schyotlar rejasi" 2024-yil 1-yanvardan UzASBO-2 dasturiy majmuasiga joriy etildi.

Budjet tashkilotlarida xarajatlar smetasi ijrosining moliyaviy tahlili o'tkazildi. Smeta xarajatlari hisobining me'yoriy-huquqiy asoslari chuqur tahlil etilib, oliy ta'lim muassasalarida budjet va budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha hisob yuritish amaliyotini takomillashtirish zaruriyati asoslab berildi.

980000 – "Budjet tashkilotlarining jamg'arib boriluvchi moliyaviy natijalari" sintetik schyotining debet tomonida smeta xarajatlarning yil yakunida hisobdan chiqarilgan haqiqiy xarajatlari aks ettiriladi (3-jadval).

Debetlanuvchi subschotlar	Kreditlanuvchi subschotlar
981 000 – "Budjet mablag'lari bo'yicha yakuniy moliyaviy natija"	710 000 – "Budjet mablag'laridan hisoblangan haqiqiy xarajatlar"
982 000 – "To'lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha yakuniy moliyaviy natija"	720 000 – "To'lovlarning maxsus turlariga doir hisob-kitoblar bo'yicha mablag'lar hisobiga amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar"
983 000 – "Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha joriy yilga moliyaviy natijalar"	730 000 – "Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan tushumlar hisobidan amalga oshirilgan haqiqiy xarajatlar"

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti daromad va xarajatlar smetasi ijrosining 2020-2024-yillardagi o'zgarishi tahlili. (3-jadval)

3-jadval. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti daromad va xarajatlari smetasi ijrosining 2020-2024-yillardagi o'zgarishi tahlili, mln so'm

Moliyalashtirish manbai	2020-yil		2021-yil		2022-yil		2023-yil		2024-yil		2020-yilga nisbatan 2024-yildagi o'sish, %da	
	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat
Budjetdan ajratilgan mablag'lar	10 583,452	10 533,542	16 977,431	15 947,339	24 252,1	24 121,2	32 899,5	32 676,1	48 487,565	48 487,565	458,1	460,3
To'lovshartnoma mablag'lari	85 504,258	57 147,025	135 448,454	77 732,549	211 456,9	184 562,1	228 795,6	186 687,1	218 077,305	381 370,0	255,05	667,3
Qo'shma ta'lim dasturlari mablag'lari	6 132,953	2 192,741	9 712,373	6 031,09	24 565,4	20 145,9	27 111,3	24 663,2	36 781,9	38 972,2	599,7	1777,3
Innovatsiya jamg'arma mablag'lari	420,379	419,207	415,715	329,859	2 101,4	1 998,5	2 401	2 561,9	5 689,1	4 320,8	1353,3	1030,7
Rivojlantirish jamg'arma mablag'lari	5 604,228	4 677,325	4 856,113	2 542,803	6 542,1	4 754,4	8 602,1	6 994,6	9 762,1	12 562,1	174,2	268,5
Jami:	108 245,27	74 969,84	167 410,09	102 583,64	268 917,9	235 582,1	299809,5	253 582,9	311 120,9	483 393,9	294,5	647,9
Moliyaviy holat	Profitsit		Profitsit		Profitsit		Profitsit		Profitsit			

Manba: Ma'lumotlar asosida muallif tomonidan tuzilgan.

Jadval tahlili shuni ko'rsatadiki, so'nggi yillarda oliy ta'lim tizimidagi budjet tashkilotlarida daromadlar va xarajatlarning moliyalashtirish manbalari bo'yicha smeta ijrosi profitsit bilan yakunlangan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Oliy ta'lim muassasalarida smeta xarajatlari ijrosining hisobi va auditi nazariy hamda tashkiliy jihatdan chuqur tadqiq etilishi, budjet muassasalari smeta xarajatlarning iqtisodiy mohiyatini, tarkibiy qismlarini tahlil qilish va xalqaro tajribalarni o'rganish maqsadga muvofiqdir. Mazkur muassasalardagi xarajatlar smetasining asosiy qismi davlat budjetidan moliyalashtirilayotganligi sababli, ularning maqsadli sarflanishini ta'minlash va ular to'g'risida ishonchli axborot shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Buning uchun mablag'lar hisobini amaldagi qonunchilikka muvofiq yuritish zarur.

Bugungi kunda xarajatlar smetasi ijrosi bo'yicha hisobotda keltirilgan ma'lumotlarning ochiqligi, xodimlarning faol ishtiroki orqali xolislik va shaffoflikni ta'minlash imkoniyati mavjud. Budjet mablag'larini shakllantirish va sarflash holati bo'yicha aniq, tezkor ma'lumotlar olish imkoniyati yuqorilamoqda.

Oliy ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasini tuzish va tasdiqlash tartibini takomillashtirish bo'yicha olib borilgan izlanishlar natijasida quyidagi taklif va tavsiyalar bildiriladi:

Oliy ta'lim muassasalarining shtatlar jadvali namunaviy shtatlar asosida shakllantirilishi, tarifikatsiyalarni tuzishda xodimlar tarkibi bo'yicha vakantlikka yo'l qo'ymaslik, shuningdek, kontingent o'zgarishlariga moslashtirish zarur;

Xarajatlar smetasining to'rtinchi guruhi – kommunal xizmatlar xarajatlarini rejalashtirishda ilova qilinadigan hisob-kitoblarning asoslangan bo'lishi ta'minlanishi lozim;

Xarajatlar smetalarni ro'yxatdan o'tkazishning elektron tizimini kengaytirish orqali jarayonni soddalashtirish, shuningdek, smetalarga o'zgartirishlar kiritilishining oldini olish mexanizmlarini kuchaytirish;

Xarajatlar smetasining ijrosi hisobini yuritish, moliyaviy hisobotlarni tahlil qilish va nazoratni takomillashtirish bo'yicha uslubiy asoslarni ishlab chiqishga yo'naltirilgan ilmiy tadqiqotlarni faollashtirish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

- O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasi. – T.: <https://president.uz/uz/lists/view/5774>
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori. "Ta'lim sohasidagi islohotlarni jadallashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida". PQ-54, 2024-yil 2-fevral. <https://lex.uz/pdfs/6788002>
- "O'zbekiston Respublikasi Davlat budjetida turuvchi tashkilotlarning xarajatlar smetasi va shtatlar jadvalini tuzish, ko'rib chiqish, tasdiqlash va ro'yxatdan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizom. 2010-yil 19-noyabr, 2157-son. <https://lex.uz/uz/docs/-1704945>

4. O'zbekiston Respublikasining Budget kodeksi. // Qonun hujjatlari to'plami, 2013-yil, 52-I-son; Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi: – 2018-yil 1-yanvar, 03/18/454/0493-son: <https://lex.uz/ru/docs/-2304138?ONDATE=01.01.2018> – 2018-yil 5-yanvar, 03/18/456/0512-son: <https://lex.uz/docs/-3486595> – 2018-yil 24-iyul, 03/18/486/1559-son: <https://lex.uz/docs/-3832383> – 2018-yil 27-iyul, 03/18/488/1579-son: <https://lex.uz/uz/docs/-3837264>
5. "Budget tashkilotlari va budget mablag'lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallarini tuzish, tasdiqlash va ro'yxatdan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizom. Ro'yxat raqami 2634, 2014-yil 15-dekabr. <https://lex.uz/docs/2520442>
6. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 2022-yil 29-dekabrda 06/03-16-/21-son xatiga 1-ilova. "Yangi va amaldagi schyotlar rejasi bo'yicha o'zaro muvofiqlik jadvali".
7. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirining 2018-yil 10-sentabrda 125-son buyrug'i bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi budget hisobining standarti (2-sonli BHS) – "Yagona schotlar rejasi" to'g'risida. // O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2018-yil 20-oktabrda 3078-son bilan ro'yxatga olingan. www.lex.uz
8. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirining 2016-yil 12-dekabrda 91-son buyrug'i bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi budget hisobining standarti (1-sonli BHS) – "Hisob siyosati" to'g'risida. // O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2016-yil 27-dekabrda 2853-son bilan ro'yxatga olingan. www.lex.uz

Ilova -1

Moliyalashtirish manbai	2020-yil		2021-yil		2022-yil		2023-yil		2024-yil		2020-yilga nisbatan 2024-yildagi o'sish, %da	
	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat	Daromad	Xarajat
Budgetdan ajratilgan mablag'lari	10 583,452	10 533,542	16 977,431	15 947,339	24 252,1	24 121,2	32 899,5	32 676,1	48 487,565	48 487,565	458,1	460,3
To'lovshartnoma mablag'lari	85 504,258	57 147,025	135 448,454	77 732,549	211 456,9	184 562,1	228 795,6	186 687,1	218 077,305	381 370,0	255,05	667,3
Qo'shma ta'lim dasturlari mablag'lari	6 132,953	2 192,741	9 712,373	6 031,09	24 565,4	20 145,9	27 111,3	24 663,2	36 781,9	38 972,2	599,7	1777,3
Innovatsiya jamg'arma mablag'lari	420,379	419,207	415,715	329,859	2 101,4	1 998,5	2 401	2 561,9	5 689,1	4 320,8	1353,3	1030,7
Rivojlantirish jamg'arma mablag'lari	5 604,228	4 677,325	4 856,113	2 542,803	6 542,1	4 754,4	8 602,1	6 994,6	9 762,1	12 562,1	174,2	268,5
Jami:	108 245,27	74 969,84	167 410,09	102 583,64	268 917,9	235 582,1	299809,5	253 582,9	311 120,9	483 393,9	294,5	647,9
Moliyaviy holat	Profitsit		Profitsit		Profitsit		Profitsit		Profitsit			

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>